

Datum 2026-04-13
Författare Kapitalmarknadsrätt

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Frågor och svar om likviditetshanteringsverktyg

Innehåll

Fondbolag och AIF-förvaltares val av likviditetshanteringsverktyg	3
Riktlinjer och förfaranden	5
FI:s handläggning av ansökan om nya och ändrade fondbestämmelser	6
Fondbolag och AIF-förvaltares underrättelser till andelsägare	7
Alternativa investeringsfonder som inte är specialfonder	7
Underrättelse till FI	9

Fondbolag och AIF-förvaltares val av likviditetshanteringsverktyg

Vi har redan infört justerat fondandelsvärde (swing pricing) enligt 4 kap. 10 b § lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF). Måste vi ansöka om ändring av fondbestämmelserna på nytt när de nya reglerna träder i kraft?

Ja. Ett fondbolag och AIF-förvaltare ska för varje värdepappersfond och öppen alternativ investeringsfond som förvaltas välja minst två likviditetshanteringsverktyg (5 kap. 2 a § LVF och 8 kap. 3 a § lagen [2013:561] om förvaltare av alternativa investeringsfonder, LAIF).

Får ett fondbolag eller en AIF-förvaltare välja fritt bland de sju angivna likviditetshanteringsverktygen för sina värdepappersfonder och specialfonder?

I propositionen föreslås att det för varje värdepappersfond och specialfond ska väljas minst två av sju särskilt angivna likviditetshanteringsverktyg (5 kap. 2 a § första stycket LVF). Bolagen får enligt förslaget inte bara välja verktygen svingprissättning och dubbel prissättning (5 kap. 2 a § tredje stycket LVF). Det finns inget krav på att en visst typ av fond ska ha en viss typ av verktyg. Däremot ska de likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget väljer vara lämpliga i förhållande till värdepappersfondens investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy. Finansinspektionen (FI) kommer att pröva valet av likviditetshanteringsverktygen inom ramen för en ansökan om nya eller ändrade fondbestämmelser. Vid denna prövning gör FI en bedömning av om fondbestämmelserna är skäliga för andelsägarna. I propositionen anges att FI vid denna bedömning bör beakta det lämplighetskrav som gäller för de valda likviditetshanteringsverktygen samt om de är förenliga med fondbestämmelserna i övrigt och gällande regelverk (prop. 2025/26:186 s. 115–116).

Behöver en fond-i-fond och en matarfond ha egna likviditetshanteringsverktyg?

Ja. Det finns inget förslag om undantag för fond-i-fonder och matarfonder. Även för dessa typer av fonder behöver det därför finnas minst två likviditetshanteringsverktyg.

Får olika andelsklasser i en fond ha olika likviditetshanteringsverktyg?

Nej, det finns inte någon sådan möjlighet enligt gällande rätt. Det finns inte heller något förslag om att införa en sådan möjlighet i propositionen eller i Finansinspektionens föreskrifter.

Vad ska fondbolag och AIF-förvaltare utgå ifrån vid val av likviditetshanteringsverktyg och finns det någon EU-rättslig vägledning att beakta?

De likviditetshanteringsverktyg som fondbolag väljer ska vara lämpliga i förhållande till värdepappersfondens investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy (5 kap. 2 a § LVF). Motsvarande gäller för AIF-förvaltare (8 kap. 3 a § LAIF).

Kommissionens delegerade förordning

Fondbolag ska följa kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/466 av den 17 november 2025 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshantering.

AIF-förvaltare ska följa kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/465 av den 17 november 2025 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU vad gäller tekniska tillsynsstandarder som specificerar egenskaperna hos verktyg för likviditetshantering.

Fondbolag och AIF-förvaltares fonder som bildats före den 16 april 2026 behöver inte följa ovanstående förordningar förrän den 16 april 2027. Fondbolag och AIF-förvaltare kan emellertid välja att omfattas av respektive förordning från och med den 16 april 2026 (se artikel 10 i respektive förordning).

Esmas riktlinjer

Esma har publicerat riktlinjer om likviditetshanteringsverktyg i värdepappersfonder och öppna alternativa investeringsfonder ([ESMA34-671404336-1363](#)).

Ioscos rekommendationer

Iosco har publicerat rekommendationer om likviditetsriskhantering i fonder, samt vägledning i tillämpningen av rekommendationerna (inklusive verktyg för likviditetsriskhantering).

Rekommendationer: [Revised Recommendations for Liquidity Risk Management for Collective Investment Schemes.](#)

Vägledning: [Guidance for Open-ended Funds for Effective Implementation of the Recommendations for Liquidity Risk Management.](#)

Får fondbestämmelser innehålla flera likviditetshanteringsverktyg som fonden har möjlighet att använda, samtidigt som det i informationsbroschyren anges vilka verktyg som fonden i nuläget använder?

I propositionen föreslås att det i 4 kap. 8 § andra stycket 7 LVF ska införas ett krav på att fondbestämmelserna ska ange de likviditetshanteringsverktyg som fondbolaget tillämpar för fonden och under vilka omständigheter verktygen får användas. Detta innebär en beskrivning av hur verktygen används i den specifika fonden, som t.ex. omfattar vilken metod som används för beräkningen av svingfaktorn vid svingprissättning (prop. 2025/26:186 s. 115). Om fondbolaget har valt fler än två likviditetshanteringsverktyg, ska även de ytterligare verktygen och under vilka omständigheter verktygen får användas anges i fondbestämmelserna (se prop. 2025/26:186 s. 240). Eftersom fondbestämmelserna är bindande får ett fondbolag eller en AIF-förvaltare inte ändra omständigheterna för när verktygen får användas genom att ändra informationsbroschyren. Det innebär att verktyg inte får inaktiveras genom en skrivning i informationsbroschyren.

Riktlinjer och förfaranden

Behöver fondbolag och AIF-förvaltare lämna in sina riktlinjer och förfaranden i samband med en ansökan om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser?

Ja. I propositionen föreslås att det ska införas en bestämmelse som anger att fondbolaget ska ha riktlinjer och förfaranden för tillämpningen av sådana likviditetshanteringsverktyg som avses i 5 kap. 2 a § första stycket LVF och att fondbolaget ska lämna in riktlinjerna och förfarandena till Finansinspektionen (5 kap. 2 § tredje stycket LVF). Vidare anges att ett fondbolags riktlinjer och förfaranden bör ha betydelse för prövningen av om likviditetshanteringsverktygen ska anses lämpliga (prop. 2025/26:186 s. 116). Fondbolagen behöver därför lämna in sina riktlinjer och förfaranden i samband med att bolagen ansöker om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser. Motsvarande krav gäller för AIF-förvaltare som ansöker

om godkännande av nya eller ändrade fondbestämmelser för en specialfond (8 kap. 3 § fjärde stycket LAIF).

FI:s handläggning av ansökan om nya och ändrade fondbestämmelser

Får FI godkänna nya fondbestämmelser efter den 1 juli 2026 om fondbestämmelserna inte innehåller likviditetshanteringsverktyg?

Enligt förslaget ska det från och med den 1 juli 2026 finnas minst två likviditetshanteringsverktyg för varje värdepappersfond och specialfond. I propositionens förslag till övergångsbestämmelser till LVF finns dock ett undantag för befintliga fonder. Där anges att ett fondbolag för varje värdepappersfond som det vid utgången av juni 2026 förvaltar ska ansöka om godkännande av ändring av fondbestämmelserna senast den 30 december 2026. Något sådant undantag finns däremot inte för nya fonder. För att FI ska kunna godkänna nya fondbestämmelser efter den 1 juli 2026 krävs därför att fondbestämmelserna innehåller minst två likviditetshanteringsverktyg.

Får FI godkänna en ansökan om ändrade fondbestämmelser för en befintlig fond efter den 1 juli 2026, om fondbestämmelserna inte innehåller tillämpliga likviditetshanteringsverktyg? Inom vilken tid ska i så fall ärendet avgöras?

Det finns inget hinder för Finansinspektionen att godkänna en ansökan om ändrade fondbestämmelser som inte innehåller likviditetshanteringsverktyg efter den 1 juli 2026. Finansinspektionen ska då underrätta fondbolaget om sitt beslut inom två månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in. Senast den 30 december 2026 behöver dock en ansökan om ändrade fondbestämmelser som innehåller likviditetshanteringsverktyg ha kommit in till Finansinspektionen.

Får FI besluta om att fondbestämmelserna och därmed likviditetshanteringsverktygen ska börja gälla vid en viss tidpunkt?

Enligt 4 kap. 9 a § första stycket LVF får FI vid godkännande av fondbestämmelser eller ändringar i dem besluta att fondbestämmelserna inte får tillämpas förrän en viss tid förflutit efter beslutet om godkännande. Det

står sökanden fritt att begära att fondbestämmelserna ska börja gälla vid en viss tidpunkt. FI ska då pröva om det begärda datumet är lämpligt med hänsyn till behovet av konsumentskydd och till vad fondbolaget anför i sin ansökan om godkännande av fondbestämmelseändring (prop. 2010/11:135 s. 298).

Alternativa investeringsfonder som inte är specialfonder

Ska FI godkänna val av likviditetshanteringsverktyg även för alternativa investeringsfonder som inte är specialfonder?

I propositionen föreslås att det för varje öppen alternativ investeringsfond som en AIF-förvaltare förvaltar ska väljas minst två av de sju särskilt angivna verktygen (8 kap. 3 a § LAIF). För andra alternativa investeringsfonder än specialfonder finns det inte något krav på att FI ska godkänna fondbestämmelser eller motsvarande regelverk. I propositionen anges dock att utgångspunkten bör vara att byte av likviditetshanteringsverktyg är en sådan väsentlig ändring som ska anmälas till FI enligt 3 kap. 10 § LAIF. FI ska då lämna besked till AIF-förvaltaren om ändringen inte godtas. Det kan däremot finnas situationer där ett byte av likviditetshanteringsverktyg i allmänhet inte kan anses nå upp till denna nivå, exempelvis om en förvaltare byter från svingprissättning till dubbel prissättning. Det bör därför lämnas till rättstillämpningen att avgöra i vilken utsträckning val eller byte av likviditetshanteringsverktyg utgör en sådan väsentlig ändring som kräver anmälan till FI (prop. 2025/26:186 s. 116).

Fondbolag och AIF-förvaltares underrättelser till andelsägare

Får ett fondbolag eller en AIF-förvaltare underrätta andelsägarna genom kungörelsedelgivning om en ansökan om ändrade fondbestämmelserna innehåller andra ändringar än val av likviditetshanteringsverktyg?

Vid godkännande av ändringar i fondbestämmelserna får Finansinspektionen besluta att berörda fondandelsägare ska underrättas om ändringarna (4 kap. 9 a § andra stycket LVF). En sådan underrättelse ska som huvudregel lämnas i pappersform eller via ett annat varaktigt medium

(28 kap. 2 § Finansinspektionens föreskrifter [FFFS 2013:9] om värdepappersfonder, som hänvisar till 28 kap. 1 § samma föreskrifter). Om en ansökan om ändrade fondbestämmelser bara avser val av likviditetshanteringsverktyg, och nödvändiga följdändringar med anledning av dessa, föreslås i propositionen att det ska införas övergångsbestämmelser till LVF som anger att FI ska få besluta att berörda fondandelsägare ska underrättas om ändringarna genom information på fondbolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar. Om det finns andra ändringar bör alltså berörda andelsägare underrättas enligt de bestämmelser som gäller enligt lagen om värdepappersfonder (prop. 2025/26:186 s. 207).

Det innebär att det som utgångspunkt krävs en underrättelse till var och en av andelsägarna om en ansökan om ändrade fondbestämmelser även avser annat än val av likviditetshanteringsverktyg och nödvändiga följdändringar med anledning av dessa. Det finns dock situationer där Finansinspektionen normalt inte beslutar om någon särskild underrättelse till andelsägarna. Exempel på sådana situationer är när ändringarna endast är språkliga eller redaktionella (prop. 2010/11:135 s. 243). Om en ansökan om ändrade fondbestämmelser – utöver val av likviditetshanteringsverktyg och nödvändiga följdändringar med anledning av dessa – endast innehåller sådana ändringar, bedömer FI att det även vid sådana förhållanden får beslutas att berörda fondandelsägare ska underrättas om ändringarna genom information på fondbolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

Är val av likviditetshanteringsverktyg en sådan ändring av väsentlig betydelse som ger andelsägarna rätt till inlösen under minst 30 dagar?

Ja. Enligt FI:s bedömning är val av likviditetshanteringsverktyg en sådan ändring av väsentlig betydelse för fondandelsägare som innebär att berörda andelsägare ska ha rätt att få sina fondandelar inlösta innan de ändrade fondbestämmelserna börjar tillämpas, utan att andra avgifter tas ut än vad som motsvarar kostnaderna för att avveckla värdepapper med anledning av begärd inlösen. Möjlighet att begära inlösen ska ges under minst 30 dagar från dagen för underrättelse (4 kap. 9 b § LVF). En underrättelse enligt 4 kap. 9 a § LVF ska därför innehålla denna information (se 4 kap. 9 a § andra stycket). Det gäller även för en sådan underrättelse som får ske genom att berörda fondandelsägare underrättas om ändringarna genom information på fondbolagets webbplats och genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar.

Underrättelse till FI

När ska ett fondbolag eller en AIF-förvaltare underrätta Finansinspektionen om att ett likviditetshanteringsverktyg har börjat tillämpas?

Enligt propositionens förslag ska fondbolaget och en AIF-förvaltare snarast underrätta Finansinspektionen när något av likviditetshanteringsverktygen börjar tillämpas respektive inte längre tillämpas, om detta sker på ett sätt som avviker från den verksamhet som normalt sett bedrivs enligt fondbestämmelserna (5 kap. 2 g § LVF och 8 kap. 3 d § LAIF). Med ”börjar tillämpas” respektive ”inte längre tillämpas” får förstås att verktygen aktiveras respektive avaktiveras (jfr prop. 2025/26:186 s. 118). Det ska då vara fråga om situationer där verktygen tillämpas eller inte längre tillämpas på ett sätt som inte ligger i linje med den normala affärsverksamheten enligt värdepappersfondens eller den alternativa investeringsfondens fondbestämmelser eller bolagsordning. Det ska således vara fråga om situationer som avviker från det som normalt gäller (prop. 2025/26:186 s. 119).